

ESTATUAREN BURUZAGITZAREN ONDORENGOTZA LEGEA (1947)

Artículo primero.

España, como unidad política, es un Estado católico, social y representativo, que, de acuerdo con su tradición, se declara constituido en Reino.

Artículo segundo.

La Jefatura del Estado corresponde al Caudillo de España y de la Cruzada, Generalísimo de los Ejércitos, don Francisco Franco Bahamonde.

Artículo sexto.

En cualquier momento el Jefe del Estado podrá proponer a las Cortes la persona que estime deba ser llamada en su día a sucederle, a título de Rey o de Regente, con las condiciones exigidas por esta Ley, y podrá, asimismo, someter a la aprobación de aquéllas la revocación de la que hubiere propuesto, aunque ya hubiese sido aceptada por las Cortes.

Artículo noveno.

Para ejercer la Jefatura del Estado como Rey o Regente se requerirá ser varón y español, haber cumplido la edad de treinta años, profesar la religión católica, poseer las cualidades necesarias para el desempeño de su alta misión y jurar las Leyes fundamentales, así como lealtad a los Principios que informan el Movimiento Nacional. El mismo juramento habrá de prestar el sucesor después de cumplir la edad de treinta años.

Artículo décimo.

Son Leyes fundamentales de la Nación: el Fuero de los Españoles, el Fuero del Trabajo, la Ley Constitutiva de las Cortes, la presente Ley de Sucesión, la del Ley de Referéndum Nacional y cualquiera otra que en lo sucesivo se promulgue confiriéndola tal rango.

Para derogarlas o modificarlas será necesario, además del acuerdo de las Cortes, el referéndum de la Nación.

SARRERA

Zer: Estatuaren Buruzagitzaren Ondorengotza Legea, Francoren ondorengoa nola erabakiko den adierazten duen legea

Noiz/Garaia: 1947an, Frankismoaren lehenengo zatian, non isolamendua (BMGn Ardatzak galdurik aliatuak gabe) eta errepresioa handiagoa zen. Gainera, autarkia ezarri zenez, gerraostearen eragina sumatzen zen, horien artean gosea.

Nork: Francisco Francoren izenean (bere agindupean zegoen talde juridiko batek)

Nori: Espainiako hiritar guztiei (publikoa)

Mota: juridiko-politiko /historikoa, Espainia instituzionalizatzeko helburua

ANALISIA

Ideia nagusiak:

- Estatu forma adierazten du: Espainia erreinu katoliko bat da, baina ez du esaten nor den errege, beraz, erregerik gabeko monarkia bat da oraingoz.
- Estatuburuak Francisco Franco "Caudillo" a da, ejerzioaren buru dena.
- Estatuburuak bere ondorengoa aurkeztu dezake Gortean aurrean.
- Ondorengo honen ezaugarriak zehazten ditu: gizonezkoa, 30 urte baino gehiago dituen, espainiarra eta katolikoa. Mugimendu Nazionalari eta oinarritzko legeak onartu behar ditu.
- Oinarritzko legeak azpimarratzen ditu: lanarena, espainiarrena, Gortea, erreferenduma eta hau bera. Hauek kendu edo aldatzeko erreferentzia egin behar da.
- Etorkizunean estatuburuak izango dituen eskumen ezberdinak adostea eta biltzea.

TESTUINGURUA

Aurrekariak:

- 1939an Espainiako Gerra Zibila amaitu ostean, diktadura militarreko ia berrogei urteko garaia luzea heldu.
- Erregimenak luze iraun, hainbat ezaugarri tarteko:
 - Frankismoaren barne aldaketa eta berrikustea.
 - Egokitzapen gaitasun handia.
 - Erabateko kontrola eta zapalkuntza zein errepresio orokortua.
- Frankismoaren bilakaera bi epe bereizi:
 - 1939-1957
 - 1957-1975
- Errepublikaren aurka zegoen indar oro batu, kontrolatu eta horien babesaz gobernatu.
- Horrela, ia 40 urteko iraupena izan zuen diktadura totalitario eta faxista zuzendu.
- Diktadura pertsonala: botere absolutua eduki: jeneralisimoa, armadako, gobernu eta alderdi bakarreko burua, botere legegilearen jabe.
 - Gainontzeko diktadura faxisten antzera, gurtu egin zen Franco: estatuko erakunde, eliza eta prentsak laudatu eta goretsi.

- Haren gain ez zegoen inolako kontrolik: Jainkoa eta Historiaren aurrean erantzule.
- Horrela, bada, diktadura pertsonalaren forma hartu zuen politika eta gizarte sistema
- ezarri ziren Espainian: Frankismoa.
 - Gainontzeko diktadura faxisten antzera, gurtu egin zen Franco: estatuko erakunde, eliza eta prentsak laudatu eta goretsi.
 - Haren gain ez zegoen inolako kontrolik: Jainkoa eta Historiaren aurrean erantzule.

Momentukoa:

- Francok aldaketa sakonak egin zituen politikan, kulturen eta ekonomian.

Oinarri politikoak:

- Francoren diktadura gabezia juridiko handiekin sortu zen, horiek estaltzearen “Oinarrizko Legeak” ezarri. Ezartze horrekin erregimena instituzionalizatu.

(“Las Leyes Fundamentales del Reino fueron el conjunto de ocho leyes españolas que organizaban los poderes del Estado durante la dictadura franquista. Siete de ellas fueron promulgadas entre 1936 y 1967, completando el conjunto una octava, aprobada durante la Transición, en 1977, que con el mismo rango modificó el marco legislativo y permitió llevar a cabo la reforma política. Conjuntamente, sintetizaban los aspectos básicos del sistema político español de la época, análogamente a como lo suele hacer una constitución”).)

- Lege hauen arabera:
 - Indar politiko guztiak alderdi bakarrean batu (JONS-FET, “Movimiento Nacional”).
 - 1947tik aurrera Espainia erregerik gabeko erresuma izendatu eta Francok hartu estatuburu kargua.
 - Autonomia guztiak desagertu.
 - Estatu konfesionala ezarri.
 - Estatu zentralista ezarri.
- Gobernu Frankista osatu zuten sektoreak: Falangistak, Militarrak, Monarkikoak eta Katolikoak.

Oinarri ideologikoak:

- Frankismoak ez zuen oinarri ideologiko egonkor eta egituraturik, beste iturri ideologiko batzuetatik zetozen ideiak bildu eta laburtu zituen: Falangearrenak, Elizarenak, Karlismoarenak eta beste hainbat kanpo erreferentzienak (faxismoa).
- Oinarri ideologikoak hiru funts: Armada, Eliza eta Falangea.

Oinarri sozialak:

- Frankismoa ezartzea ahalbidetu zuen estatu kolpeak hainbat gizarte talderen babesa jaso.
 - Burgesia: beren ondasunen eta prestigioen berreskuratzea helburu.
 - Erdi mailakoak eta sekotze katolikoak: mentalitate tradizionalista ezaugarri.
 - Esker oneko sabelak (Estomagos agradecidos): 1960ko hamarkadan egon zen garapen ekonomikoak erakarritako sektorea.
 - Monarkikoak: Karlidak. Dena den, arazoak sortu zituzten monarkia berrezarri nahi zutelako.

- Militarrak
- Eliz jendea: apaizak

Ondorengoa:

- 1957-1975: Garapena eta krisia
- 60.hamarkadan ekonomiaren garapena eta hazkundea izan ziren Frankismoaren ezaugarri: Opus Deieko teknokratek ekonomia liberalari hasiera eman eta herrialdea nazioartera irekitzen hasi (turismoa). Hala ere, politika kontserbarorearekin jarraitu.

Politika

- Kanpo politika:
 - Espainiak nazioarteko herrialdeekin harremanak (AEB).
- Barne politika:
 - Ekonomikoki irekitzea.
 - Erabakiak beharrezko arabera hartu. Lege batzuek diktaduraren printzipioak zorrotz jarraitu zituzten heinean, beste batzuk nolabait liberalagoak.
- 1969an Ondorengotza Legea osatu, Francok Juan Carlos I izendatu ondorengo.
- Garai hartan hartutako erabakiek tentsioa eragin gobernuan, sektore jakin batzuek ez zuten inolako aldaketarik nahi.
- 1973an, hala, erregimenak zailtasun ugariak izan zituen: diktadorearen osasuna kaxkartzen hasia eta gainera Erregimenaren barnean zatiketa nabaria irekitasunaren aldekoen eta inobilismoaren aldekoen artean.
- 1973ko urtarrilean Francok Carrero Blanco izendatu gobernuburu (ETAk hil).
- 1974an Arias Navarro izendatu Carreroren orde, eta hasieran irekitasunaren alde egin bazuen ere, egoeratik inobilismorantz jo: erregimena gogortu.
- Hainbat gertaera zirela medio (elizarekin harreman kaxkarrak, ETAk madrilen atentatua, Puig Antich garrotez hiltzea) erregimenaren egoera zaildu.
- Diktaduraren barneko zatiketa areagotu.
- 1975eko azaroaren 20an, Franco hil eta Trantsizio demokratikoa hasi.

GARRANTZIA

- Frankismoak zuen modernizatzeko nahia erakusten, legalitate itxura emateko helburuaz.
- Itxurazko aldaketa besterik ez da, diktadorea eta botere osoa duena Franco baita.
- Oinarrizko Legeen garrantzia azpimarratzeko balio du eta erreferendumaren erabilera erakusteko, nahiz eta hau faltsutu egiten zen.
- Garrantzitsua da esatea Espainia erreinua dela dioela legeak, baina ez dela esaten nor den erregea, ondorioz, Don Juan asko haserretu zen. Hala ere, azkenean onartu zuen Juan Carlos Espainian eskolarizatzea eta mugimenduaren oinarrietan hezitzea.